

12 Οκτωβρίου 2015

Γέροντας Κλεόπας Ηλιέ: Οι 12 βαθμοί της αμαρτίας

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Θεολογία και Ζωή](#)

“Πνευματικοί Λόγοι” Γέροντας Κλεόπας Ηλιέ

Περί αμαρτίας και των 12 βαθμών αυτής

«Το δε κέντρον του θανάτου η αμαρτία» (Α' Κοριν. 15,56).

«Μυρμηκολέων ώλετο παρά το μη έχειν βοράν» (Ιώβ 4,11).

Πριν αρχίσω με ολίγα λόγια σας λέγω ένα παράδειγμα: Έχετε ιδή, όταν κάποτε πάρη φωτιά ένα σπίτι η μία θημωνιά από χόρτο η άχυρο; Εάν συμβή να έχη κάποιος πρόχειρα εκεί ένα λέβητα νερό, μπορεί εύκολα να σβήση την φωτιά, πριν αυτή εξαπλωθή εάν όμως επεκταθή, χρειάζεται πολύς κόπος και πολύ νερό για να κατασταλή. Μάλιστα μερικές φορές είναι αδύνατον να αναχαιτισθή η δύναμις και ορμή της φωτιάς. Το ίδιο ακριβώς συμβαίνει και με την αμαρτία σε εμάς: Όταν με προσοχή και επαγρύπνησι βλέπουμε τις πρώτες κινήσεις του σατανά για να εισέλθη μέσα στον νου μας η πονηρά σκέψις και επιθυμία και αντιδρούμε νοερά με την επίκλησι του Ονόματος του Χρίστου, αμέσως με σβήση η φλόγα της αμαρτωλής σκέψεως και με απαλλαγή η ψυχή μας από την αιχμαλωσία της. Ενώ, όταν δεν αγρυπνούμε στον κατάλληλο καιρό και δεν επικαλούμεθα τον Θεό με την καρδιά μας, η αμαρτία φυτρώνει στον νου μας, αυξάνεται, όπως το δένδρο, και μας πολεμά με δύναμι για να μας οδηγήση στην απώλεια.

Η συνέχεια του λόγου μας αυτού με αναφέρεται για την αμαρτία και τους βαθμούς

εκδηλώσεως αυτής.

Αλλά τί είναι αμαρτία; Η αμαρτία, κατά τις μαρτυρίες των Αγίων Γραφών, είναι: παράβασις του νόμου του Θεού (Ρωμ. 5,13 και Ιακώβ.2,9), η αμαρτία είναι το κέντρον του θανάτου κατά τον απόστολο Παύλο (Α' Κορ. 15,56), είναι έργο του σκότους (Ρωμ. 13,13) και βδέλυγμα ενώπιον του Κυρίου. Είναι καρπός των κακών επιθυμιών (Ιακώβ. 1,15) και έργο του διαβόλου. Κατά το Λευιτικό (15,31) είναι ακαθαρσία και έργο της σαρκός δηλ. μοιχεία, πορνεία, ακαθαρσία, ασέλγεια (Γαλ. 5,19). Ο Θεός βλέπει με μεγάλο μίσος την αμαρτία (Δευτερ. 17,225,16) και η οργή του Θεού έρχεται στους ανθρώπους της αμαρτίας (Λευϊτ. 26, 21-28). Ο ίδιος ο Σωτήρ μας απέθανε επί του σταυρού για τις αμαρτίες μας. Αυτά τα ολίγα χωρία είναι αρκετά για να μας δείξουν τι είναι η αμαρτία.

Ωφέλεια σε εμάς δεν είναι μόνο να γνωρίζουμε τί είναι η αμαρτία, αλλά πρέπει να μάθουμε πώς μας εξαπατά και μας υποδουλώνει και ποιές είναι οι μορφές αναπτύξεως της, όταν εισέρχεται μέσα μας και μέχρι που φθάνει ώστε τελείως να κυρίαρχη μέσα μας και να μας οδηγώ στην πρόσκαιρη και αιώνια καταδίκη. Για την ανεύρεσι αυτού του έργου είναι ανάγκη να θέσουμε την επόμενη ερώτησι: Για ποία άραγε αιτία ονομάζει η Αγία Γραφή τον διάβολο και την αμαρτία «Μυρμηκολέοντα» (Ιώβ 4:11). Την απορία μας επεξηγεί ο θείος πατήρ Νείλος ο Ασκητής, ο οποίος μας φανερώνει ότι ο διάβολος και οποιοδήποτε πάθος ονομάζεται «μυρμηκολέων», επειδή στην αρχή η αμαρτία εμφανίζεται ως μυρμήγκι και στο τέλος ως λέων, εάν δεν προλάβουμε να τον φονεύσουμε εγκαίρως με την προσευχή. Η αμαρτία είναι ένας πονηρός διάβολος, λέγει ο άγιος Εφραίμ ο Σύρος, ο όποιος μας υποκλέπτει σταδιακώς, έως ότου τελείως μας αιχμαλώτιση. Εκείνος όμως, που επαγρυπνεί από την αρχή, τον φονεύει εν όσω είναι ακόμη μηρμήγκι και δεν τον αφήνει να αποκτήση την δύναμι του λέοντος.

Συχνά σας υπενθύμιζα, με την ευκαιρία παρομοίων λόγων μου ότι το θεμελιώδες έργο μας είναι να διακόπτουμε την είσοδο της αμαρτίας διά των αγαθών σκέψεων του νου μας. Αυτό το θείο έργο, κατά τους Αγίους Πατέρας, ονομάζεται νοερά νήψις η φυλακή του νου και γεννάται σε εμάς από τον φόβο του Θεού. Ενώ ο φόβος του Θεού, κατά τον άγιο Μάξιμο τον Ομολογητή, γεννάται μέσα μας από την πίστι προς τον Θεό: «Όποιος πιστεύει φοβείται, ενώ όποιος φοβείται αγρυπνεί» (Α' εκατοντας κεφ. περί Αγάπης).

Συνεπώς, αδελφοί μου, μακάριος και τρισμακάριστος είναι ο άνθρωπος που έχει τον θείο φόβο, διότι, κατά την μαρτυρία των Γραφών, λόγω του φόβου του Θεού, κάθε άνθρωπος απομακρύνεται από το κακό (Παροιμ. 8,13). Γι' αυτό ο προφήτης Δαβίδ λόγω του θείου του φόβου τον ωνόμασε αρχή σοφίας «Αρχή σοφίας φόβος Κυρίου, σύνεσις δε αγαθή πάσι τοις ποιούσιν αυτήν» (Ψαλμ. 110,10). Ενώ ο Σολομών φιλοσόφησε περισσότερο για τον φόβο του Κυρίου, λέγοντας ότι ο φόβος του Κυρίου είναι σχολή της σοφίας, και το βιβλίο της σοφίας Σειράχ λέγει ότι

«φόβος Κυρίου δόξα και καύχημα και ευφροσύνη και στέφανος αγαλλιάματος... επιστήμην και γνώσιν συνέσεως εξώμβρησεν και δόξαν κρατούντων αυτήν ανύψωσε» (1, 11-19).

Ο φόβος του Θεού, σύμφωνα με τις γραφικές μαρτυρίες που προανέφερα, γεννά μέσα μας δυνατή πίστι σ' Αυτόν, η οποία με την σειρά της γεννά την φυλακή του νου η νήπι που μας είναι αναγκαιοτάτη στον αγώνα μας εναντίον των παθών και αμαρτιών μας. Ο άγιος Ησύχιος Ιεροσολύμων μας λέγει ότι η νήπις είναι η οδός για κάθε αρετή και εντολή του Θεού. Εναντίον της νήψεώς μας μάχεται το πάθος της λησμονιάς, όπως γι' αυτήν μας λέγει ο ίδιος αββάς Ησύχιος, ότι καταραμένη να είναι η λήθη που καταστέλλει την προσοχή, όπως το νερό την φωτιά.

Ο Απόστολος Παύλος μας λέγει ότι να μη δίνουμε τόπο στον διάβολο (Εφ. 4,27), αλλά αυτό το έργο μπορεί να το επιτύχη μόνο εκείνος που μισεί από καρδιάς την αμαρτία και εναντιούται στην πρώτη κιόλας εμφάνισί της.

Στην συνέχεια με σας δείξω ποιές είναι οι βαθμίδες της αμαρτίας, αρχίζοντας από την πρώτη:

Η πρώτη βαθμίδα της αμαρτίας είναι, όταν κάποιος κάνη το καλό όχι με καλό σκοπό και για την δόξα του Θεού. Αυτό μας το δηλώνη και ο θείος πατήρ Ιωάννης ο Δαμασκηνός όταν λέγη: «ότι το καλό δεν είναι καλό, όταν δεν γίνεται με καλό τρόπο», ενώ ο άγιος Μάξιμος ο Ομολογητής λέγει ότι «ο Θεός σ' όλα τα έργα μας εξετάζει το σκοπό των, δηλ. τα εργαζόμεθα γι' Αυτόν η για κάποιον άλλον;» Πρέπει να καταλάβουμε ότι αγαθά έργα έχει το σώμα και η ψυχή. Αρετές του σώματος είναι τα διάφορα πνευματικά έργα του, είτε νηστεία, αγρυπνία, ελεημοσύνη και άλλα, ενώ αγαθό έργο της ψυχής λογίζεται πρώτα ο σκοπός με τον οποίον γίνονται τα έργα αυτής. Εάν ο σκοπός είναι καλός και για την δόξα του Θεού, τότε και το έργο είναι ωφέλιμο, ενώ, εάν ο σκοπός είναι πονηρός και το καλό έργο πονηρό γίνεται και χάνει κανείς τον μισθό του από τον Θεό. Ο Απόστολος Παύλος μας λέγει να κάνουμε τα πάντα για την δόξα του Θεού (Α' Θεσ. 4,1). Ενώ ο θείος Μάξιμος λέγει ότι, όταν ακούης την Γραφή να λέγη ότι ο καθένας θα πληρωθή κατά τα έργα του, να γνωρίζης ότι ο Θεός δεν θα πληρώση με δίκαιο μισθό τα έργα των που δεν έγιναν με αγαθό σκοπό. Διότι η κρίσις του Θεού δεν παρατηρεί τα γενόμενα έργα, αλλά τον σκοπό για τον οποίο έγιναν.

Δεύτερη βαθμίδα αμαρτίας είναι όταν κανείς δεν εργάζεται τέλεια το αγαθό. Ενα παράδειγμα: Κάποιος προσεύχεται στον Θεό, όχι με τον νου και την καρδιά, αλλά μόνο με το στόμα και τα χείλη, διότι αφήνει να διασκορπίζεται ο νους του στα παρόντα και φθαρτά αυτού του κόσμου. Σ' ένα τέτοιο άνθρωπο που προσεύχεται εξωτερικά, αρμόζει ο λόγος του προφήτου Ησαΐου, που λέγει ότι, «πολύ πλησίον είσαι Κύριε με το στόμα των, αλλά πολύ μακριά από την καρδιά των» (29,13).

Η όταν κάποιος κάνη ελεημοσύνη όχι με ιδικούς του κόπους, αλλά από αρπαγές και κλοπές. Επίσης όταν κάποιος νηστεύη από φαγητά και ποτά, αλλά όχι και από τις

αμαρτίες των αισθήσεων, του νου και της καρδιάς. Ο άγιος Εφραίμ ο Σύρος λέγει ότι ο Θεός διέταξε τον Μωϋσή να κατασκευάσει κατά τέλειο τρόπο την Σκηνή του Μαρτυρίου, για να διδάξει και εμάς με τέλειο τρόπο να μετανοούμε ενώπιόν Του. Και όπως ο για την θυσία προσφερόμενος αμνός με έπρεπε να είναι άμωμος, χωρίς δηλ. σωματικά ελαττώματα και ασθένειες, έτσι και τα έργα μας να τα επιτελούμε με τέλειο τρόπο.

Η τρίτη βαθμίδα της αμαρτίας είναι η προσβολή του κακού λογισμού που πλησιάζει αθόρυβα με εμπαιχθείς διαθέσεις. Ιδού ένα παράδειγμα: Μία σκέψις γυναικείου προσώπου η χρημάτων η κενοδοξίας η οργής τα όποια προσβάλλουν την καθαρότητα της μνήμης.

Τέταρτη βαθμίδα της αμαρτίας είναι ο συνδιασμός, δηλ. η ψυχή μας συνομιλεί ευχαρίστως με τις πονηρές σκέψεις.

Η πέμπτη βαθμίδα είναι η νοερά μάχη με τους κακούς λογισμούς, από την οποία εξαρτώνται και οι άλλοι βαθμοί της αμαρτίας. Η ψυχή μετά την συγκατάθεσή της, αρχίζει να ανησυχάει και αποφασίζει να αγωνισθεί με την παρουσία των καλών λογισμών και προπαντός με την νοερά προς τον Κύριο προσευχή.

Η έκτη βαθμίδα της αμαρτίας είναι η συγκατάθεσις που δεν αρκείται πλέον στην συνομιλία με τον λογισμό, αλλά, λόγω φιλαυτίας και εμπάθειας, ενδίδει σ' αυτόν και ο άνθρωπος τον δέχεται πλέον στον νου του, για να τον πράξει.

Η έβδομη βαθμίδα είναι η με τον νου αμαρτία, όπως μας λέγει ο Θεός Μάξιμος: «Όταν ο άνθρωπος συγκατατεθή νοερά να δεχθή την κακή σκέψη, πιέζεται από τον εχθρό να εντυπώσει, αυτήν στον νου του τόσο δυνατά, ωσάν να την είχε κάνει και με το έργο». Όταν φθάση ο άνθρωπος σ' αυτή την κατάσταση, τότε η αμαρτία με τις φαντασίες και κακές παραστάσεις, πατεί σχεδόν στο έδαφος της αναισθησίας και βαδίζει για την προσβολή των σωματικών αισθήσεων, όπως μας φανερώνη ο ίδιος θεός πατήρ, λέγοντας: «Όπως το σώμα έχει ως κόσμημα τα έργα, έτσι και ο νους έχει τις ιδέες. Και όπως το σώμα πορνεύη με το σώμα της γυναικός, έτσι και ο νους πορνεύει με την ιδέα της γυναικός, δηλ. με την μορφή του προσώπου της». Γι' αυτό ο ίδιος άγιος Μάξιμος μας συμβουλεύει τα έξης: «Μη δέχεσαι τις κακές ιδέες για να μη αναγκάζεσαι να υποχωρήσεις στο κακό και στα έργα αυτού. Διότι, όταν κάποιος δεν αμαρτάνη με τον νου, ούτε με το έργο δεν θα αμαρτήσει».

Επίσης πρέπει να γνωρίζουμε ότι ο πόλεμος είναι δυσκολώτερος απ' αυτόν που γίνεται με όπλα και άλλα μέσα ανθρώπινα. Ο κίνδυνος της πτώσεως με τον νου μας προσβάλλει ευκόλως και σε οποιοδήποτε χώρο και χρόνο. Εάν, κάποιος, επί παραδείγματι, θελήση να αμαρτήσει με τα έργα της πορνείας, πρέπει να τον διευκολύνουν τρεις παράγοντες, οι έξης: ο κατάλληλος τόπος, ο κατάλληλος χρόνος και το όργανο της αμαρτίας, δηλ. το σώμα με το όποιο θέλει να αμαρτήσει.

Ενώ στην νοερά αμαρτία κανένας απ' αυτούς τους παράγοντες δεν χρειάζεται

προκειμένου να αμαρτήση, διότι με τον νου μπορούμε να αμαρτάνουμε σε οποιονδήποτε τόπο και χρόνο και όταν ακόμη δεν έχουμε μπροστά μας το προκλητικό της αμαρτίας όργανο με το οποίο θέλουμε να αμαρτήσουμε. Αλλά, όπως φαίνεται, ευκολότερη και πλέον επιρρεπής είναι η αμαρτία με τον νου μας, διότι την κάνουμε οπουδήποτε ευρισκόμεθα.

Η ογδόη βαθμής της αμαρτίας είναι η επιτέλεσής της με το έργο. Όταν κάποιος δεν αγωνισθή, το κατά δύναμι, στις προηγούμενες φάσεις της αμαρτίας και επιτρέψη σ' αυτήν να τον αιχμαλώτιση νοερά, τότε οδηγείται σταθερά στην εκτέλεσι της αμαρτίας και τελειώνει το έργο ψυχή τε και σώματι. Αυτό συμβαίνει όχι μόνο με την αμαρτία της οποιαδήποτε ακολάστου πράξεως, αλλά και με οποιαδήποτε άλλη, όπως της γαστριμαργίας, της φιλαργυρίας, του φόνου, της μέθης, της κλοπής και άλλων.

Η εννάτη βαθμής είναι η εξοικείωσις με την αμαρτία. Ένας έμπειρος Πνευματικός μπορεί να εύρη εύκολα, κατά την ώρα της εξομολογήσεως από το στόμα δηλ. του εξομολογουμένου, σε ποιά βαθμίδα της αμαρτίας εκείνος ευρίσκεται. Διότι, εάν, επί παραδείγματι, αυτός τον ερωτήση: «Αδελφέ, γιατί κάνεις το τάδε και το τάδε αμάρτημα; Εκείνος σίγουρα θα του απαντήση: «Πάτερ, μου έγινε συνήθεια και αυτό» (είτε γίνεται λόγος περί πορνείας, κλοπής, ψευδορκίας και άλλης αμαρτίας). Στην περίπτωσι αυτή μόνος του δείχνει το στάδιο της αμαρτίας στο όποιο ευρίσκεται.

Η δεκάτη βαθμής της αμαρτίας είναι η δημιουργία του πάθους λόγω της μεγάλης συνήθειας. Εδώ, σ' αυτή την βαθμίδα μπορεί ο κάθε Πνευματικός να γνωρίση από την εξομολόγησι του χριστιανού σε ποιά αμαρτωλή κατάστασι ευρίσκεται, διότι, εάν τον ερωτήση: «Αδελφέ, γιατί δεν εγκαταλείπης αυτή την αμαρτία; Γιατί π.χ. δεν αφήνης την μέθη, το κάπνισμα η οποιοδήποτε άλλο;» Και εκείνος άπαντα: «Δεν μπορώ, πάτερ, διότι με κυρίευσε αυτό το πάθος, δώστε μου μία συμβουλή για να απαλλαγώ από το τάδε ή τάδε αμαρτωλό πάθος». Τότε ο Πνευματικός, μαθαίνοντας ότι αυτός είναι στην πλέον επικίνδυνη και δύσκολη βαθμίδα, πρέπει να επιστρατεύση όλη του την πνευματική τέχνη και επιμέλεια, για να τον απαγκιστρώση από τα δεσμά της αμαρτίας, πράγμα που είναι βεβαίως δυσκολοκατόρθωτο, επειδή η συνήθεια γίνεται σ' αυτόν δευτέρα φύσις και αναγκάζει τον άνθρωπο να αμαρτάνη είτε το θέλει είτε δεν το θέλει.

Διότι, εφ' όσον είναι αιχμάλωτος της αμαρτίας και της συνήθειας στο κακό, συγχρόνως είναι και δούλος του διαβόλου. Γι' αυτό λέγει ο Ευαγγελιστής Ιωάννης: «Ο ποιών την αμαρτίαν εκ του διαβόλου εστί, ότι απ' αρχής ο διάβολος αμαρτάνει» (Α' Ιωάν. 3,8) και άραγε δείχνει με την υποταγή του στην αμαρτία ότι είναι του διαβόλου. Για την δικαία κατάστασι της θλίψεως και τιμωρίας ενός τέτοιου ανθρώπου, η Αγία Γραφή, αναφερομένη σ' αυτή την φάσι λέγει: «Ο ποιών την αμαρτίαν δούλος εστί της αμαρτίας» (Ιωάν. 8,34).

Η ενδεκάτη βαθμίδα της αμαρτίας είναι η απελπισία, η οποία είναι και η χειρότερη από όλες, διότι οδηγεί τον άνθρωπο στον παρόντα και αιώνιο θάνατο. Όταν ο διάβολος υποδούλωσε τον άνθρωπο με την αμαρτία μέχρι του βαθμού της συνήθειας, τότε του λέγει στο αυτί: «Βλέπεις, ότι συνήθισες πλέον αυτή την αμαρτία, από την οποία δεν μπορείς να λυτρωθείς, διότι θέλοντας και μη την επιτελείς; Οπότε, μη σκέπτεσαι να μετανοήσης και επιστρέψης στον Θεό, διότι από εδώ και στο εξής δεν μπορείς να απαλλαγής απ' αυτήν, την οποία αγάπησες από την παιδική η νεανική σου ηλικία η επί τόσα χρόνια». Συνεπώς συμβουλεύει τον άνθρωπο να αμαρτάνη πάντοτε, λέγοντας του: «Έτσι και αλλιώς μέχρι τώρα όλα τα έχασες, γι' αυτό όσο ευρίσκεσαι στην ζωή αυτή, κύτταξε να άπολαύσης την αμαρτία, την οποία εσυνήθισες και από την οποία, όπως βλέπεις, δεν μπορείς να σωθείς». Έτσι λοιπόν, με την ρομφαία της απελπισίας τον αποκόπτει από την ελπίδα της σωτηρίας της ψυχής του. Και εάν είναι ο άνθρωπος μορφωμένος, τον διδάσκει ο πονηρός να αναβάλλη την επιστροφή του στον Θεό και την εγκατάλειψη της αμαρτίας, λέγοντας του: «Μήν αφήνης την αμαρτία τώρα, διότι έχεις ακόμη καιρό». Αλλά και αυτή η συμβουλή του διαβόλου αποσκοπεί για να στερεώσει τον άνθρωπο, όσο γίνεται περισσότερο, στην θανατηφόρο συνήθεια της αμαρτίας, επειδή γνωρίζει ο πονηρός εχθρός μας, ότι αυτοί που δεν εγκαταλείπουν σήμερα την αμαρτία, αργότερα είναι ακόμη δυσκολώτερο να την εγκαταλείψουν. Όπως λένουν και οι Άγιοι Πατέρες, η αμαρτία ομοιάζει με ένα καρφί που το καρφώνει κάποιος σε ένα σκληρό ξύλο. Εάν το εκτύπησε ελαφρά, μπορεί εύκολα να το βγάλει, ενώ εάν το εκτύπησε δυνατά, με πολλή δυσκολία με μπορέση να το βγάλει. Συνεπώς, κανείς ας μη εξαπατάται διότι, εάν δεν εγκαταλείψει σήμερα την αμαρτία στην οποία αιχμαλωτίζεται, αργότερα δεν θα μπορέση να την αποβάλει. Όσο παλαιώνει η αμαρτία μέσα μας, τόσο δυσκολώτερα στο μέλλον μπορούμε να την εκριζώσουμε. Και όσο περισσότερες φορές κάνει ο άνθρωπος την αμαρτία, τόσο και ο διάβολος τον πολεμά με αυτήν για να τον ρίξει στην απελπισία, από την οποία δεν μπορεί πλέον να επιστρέψει στον Θεό.

Εάν δεν προλάβει να εξομολογηθεί στον Πνευματικό, οδηγείται κατ' ευθείαν, χωρίς χρονοτριβή στην δωδεκάτη βαθμίδα της αμαρτίας που είναι η αυτοκτονία, ο φοβερότερος σωματικός και πνευματικός θάνατος, όπως του προδότου Ιούδα. Αφού έκανε την προδοσία του Σωτήρος μας ο Ιούδας, αντί να επιστρέψει με βαθειά μετάνοια και να κλαύση με στεναγμούς, όπως ο Απόστολος Πέτρος, απελπίσθηκε τελείως, έριξε τα αργύρια στον ναό και κρεμάσθηκε.

Λοιπόν, πατέρες και αδελφοί, εμνημονεύσαμε σ' αυτό τον λόγο μας εν συντομία για τις 12 βαθμίδες της αμαρτίας. Πριν ομιλήσουμε γι' αυτές, παρουσιάσαμε μερικές μαρτυρίες από την Γραφή και τους Πατέρας για τον φόβο του Θεού και την νοερά νήψη διότι όποιος έχει τον φόβο του Θεού και αγρυπνεί στην πρώτη εμφάνιση του πονηρού λογισμού, οπλίζεται με την αγία προσευχή και λυτρώνεται με μεγάλη

ευκολία από την δουλεία της αμαρτίας. Όποιος δεν θέλει να γρηγορή και εξουδενώνη ενωρίς την αμαρτία, ενώ ακόμη είναι σαν το μυρμήγκι, με φθάση, όπως είπα και στην αρχή, να πολεμά με λέοντα, από τον οποίο είναι πιο δύσκολο να λυτρωθή κανείς.

Εν κατακλείδι αυτού του λόγου μου σάς λέγω ακόμη: Μακαρία είναι εκείνη η ψυχή η οποία φοβείται τον Θεό και σε κάθε καιρό και τόπο φυλάγει τον νου και την καρδιά της από τους αμαρτωλούς λογισμούς με την βοήθεια της ιεράς προσευχής και του μίσους κατά της αμαρτίας.

Και πάλι, μακάριος να είναι ο Πνευματικός εκείνος πατήρ, που εργάζεται την σωτηρία των ψυχών και κατορθώνει να αντιλαμβάνεται στο μυστήριο της εξομολογήσεως σε ποιό στάδιο της αμαρτίας ευρίσκεται ο εξομολογούμενος, ώστε κατόπιν με όλη την πείρα και πνευματική τέχνη του να τον επαναφέρει στον δρόμο του Θεού.

Ας μη ξεχνάμε ότι οι χειρότερες μορφές της αμαρτίας που θέλουν μεγάλη προσοχή είναι τρεις: Η συνήθεια της αμαρτίας, η αιχμαλωσία και η απελπισία, η οποία πλησιάζει τα όρια της τελείας εγκαταλείψεως και από όπου ο άνθρωπος πέφτει στα βάθη της κολάσεως με την αυτοκτονία, πέραν από την οποία δεν υπάρχει σωτηρία. Είθε όλοι μας να λυτρωθούμε από τέτοιες δυσάρεστες καταστάσεις με το έλεος του Παναγάρχου Θεού και Σωτήρος ημών Χριστού, με τις πρεσβείες της Μητρός Αυτού Αειπαρθένου Μαρίας και πάντων των Αγίων Του. Αμήν.

Ιερομονάχου Κλεόπα Ηλιέ, «Πνευματικοί Λόγοι», εκδ. Ορθόδοξη Κυψέλη», Θεσσαλονίκη 1992

Πηγή: impantokratoros.gr